

[Morten Lange.]

hurtigt, og jeg tror, at folketinget må gøre sig umage for at følge med. Her har vi i hvert fald et af de områder, hvor vi trænger til at tage os alvorligt sammen for ikke at lade en reaktionær lovgivning bestå, som de fleste af os for længst har set ikke kan holde.

Vi har i dette folketingsår videre haft spørgsmål om arbejdsmarkedet og dets forhold om os, givende baggrund for en lang række af de diskussioner, vi har ført, selv om der naturligvis på dette område ikke har været nogen større lovgivningsaktivitet.

SF har på sin side stillet forslag om offentlige investeringer, og disse forslag har vakt en vis, berettiget opmærksomhed. Nogle anså dem ganske vist for et være grundlovsstridige; men selv ændringer af grundloven kan man naturligvis lægge op til en debat om, grundloven skal da vel ikke gælde evigt, og skal den nogen sinde ændres, ja, så sker det jo netop ved, at man fra tid til anden tager områder frem til en debat, som til sin tid vil medføre, at vi bliver nødt til at ændre et eller andet i dette fundament, der som sagt nok skal være bygget af cement, men også skal kunne fornyes.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi er klar over, at spørgsmålet om den offentlige investering i arbejdsmarkedets områder i virkeligheden er ganske vigtigt i de tider, der kommer. ATP-fond og andet vil pege i den retning, og jeg tror også, vi bliver nødt til at gøre os klart, at den private investering — som jo har hr. Poul Møllers så helt utrolige kærlighed, at man næsten måtte tro, at en hvilken som helst privat investering i sig selv var et gode — må vi i kommende tider se i langt højere grad at få reguleret ind i samfundsmæssige baner. Det kan naturligvis ske ved, at den offentlige investering tager del i det samlede investeringsområde; men jeg tror også, vi bliver nødt til at se på, om vi ikke skal gå videre med kontrol af de private investeringer. Alt for meget er dér uden plan, samtidig med at det her i folketinget bliver mere og mere en

vogue blandt alle partier at anse planlægning for at være et gode.

Det er givet, at det under alt dette er ganske afgørende vigtigt at opretholde den fulde beskæftigelse; den må fremover fastholdes. Selv om de internationale konjunkturer måske nok kan siges i øjeblikket at være lidt vigende, hvad det angår, synes jeg, at de borgerlige partiers klagesange om, hvor onde vilkår vi byder industrien, ærlig talt lyder overordentlig hule. Det opbud af bekymring over de beskedne revisioner af afskrivningsreglerne som vi har haft til behandling; her, forekommer mig at være fremført med en overordentlig falsk sangstemme. Det er beskedne revisioner af vildskud, vi dér er gået ind på; der er stadig væk særdeles gunstige arbejdsbetingelser for erhvervslivet i Danmark, og jeg håber, at det vil vise omhu for at udnytte dem.

Men erhvervslivet har naturligvis også et stort ansvar her, og det kommer ikke mindst til at gælde — det ser vi vel en prøve på — når vi nu om ikke så forfærdelig lang tid skal have den almindelige omsætningsafgift indført. Den vil friholde investeringerne, og den vil give detailhandelen betydelig kredit; men jeg kan sige helt sikkert, at hvis man fra erhvervslivets side benytter lejligheden til også at sikre prisstigninger ud over, hvad momsen byder, så håber jeg bestemt, at der vil være effektive kontrolinstanser parat med svøber og skorpioner — for nu at blive gammeltestamentelig.

Der forestår meget andet på erhvervslivets område. 40 timers arbejdsuge og 4 ugers ferie er krav, som inden længe må være realiteter, og der er ingen tvivl om, at med det flertal, der er i folketinget, vil forhandlinger, der fører frem til sådanne resultater, formodentlig være lettere end under andre omstændigheder.

Men mere presser sig måske endda på: spørgsmålet om det industrielle demokrati, en ny ledelsesform i vor industri, forekommer mig at være bydende nødvendig. Vi hører så hyppigt, at vi jo da har disse udmærkede bestyrelser, vi har aktionærerne,